

STORTINGET

Innst. 63 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:123 S (2019–2020) og Dokument 8:31 S (2020–2021)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om to representantforslag som omhandler offentlige tilskudd og eiendomsforhold for private barnehager

Til Stortinget

Bakgrunn

Komiteen behandler i innstillingen to representantforslag som gjelder offentlige tilskudd og eiendomsforhold for private barnehager.

Dokument 8:123 S (2019–2020) om profittfri barnehage

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås, Audun Lysbakken, Arne Nævra, Lars Haltbrekken og Freddy André Øvstegård om profittfri barnehage. I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer av lovverket for barnehagene slik at offentlige tilskudd og foreldrebetaling kommer barna til gode, og at disse pengene ikke går til profit.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innføring av et lovkrav som sikrer ansatte i private barnehager tilsvarende lønns- og arbeidsvilkår, herunder pensjonsavtale, som ansatte i kommunale barnehager. Dette må være en forutsetning for å få offentlig støtte.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i lovverket som sikrer offentligheten inn-

syn i regnskap for virksomheter som mottar offentlige overføringer til barnehagedrift.

4. Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for opptrapping av offentlig og ideelt eierskap og drift av barnehager, for å sikre at barnehagene drives av offentlige eller ideelle aktører.
5. Stortinget ber regjeringen innføre meldeplikt og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager, og fremme eventuelle forslag om nødvendige lovendringer for å innføre slik rett og plikt.
6. Stortinget ber regjeringen innføre, eller fremme nødvendige forslag for å innføre, et krav om at når en barnehage selges så må ny eier søke om tilskudd på nytt.
7. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer av lovverket som sikrer kommunen råderett over fordelingen av antall plasser mellom private og kommunale barnehager, dersom kommunen opplever reduksjon i barnetall.
8. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan regjeringen skal sikre tilstrekkelig tilsyn av en stadig mer kommersiell barnehagesektor.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Dokument 8:31 S (2020–2021) om barnehager for barna, ikke for eiendomsspekulasjon

Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om barnehager for barna, ikke eiendomsspekulasjon. I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen gjennomgå kommersielle barnehagers utgifter til husleie og kommersielle selskapers profitt på offentlig finansierte barnehager gjennom eiendomskjøp og -salg, og foreslå lovendringer som klargjør begrensningene på husleie for offentlig finansierte barnehager.
2. Stortinget ber regjeringen foreslå lovendringer slik at husleieavtaler for barnehager må godkjennes av kommunen for å være gyldige.
3. Stortinget ber regjeringen foreslå lovendringer for å sikre at barnehageeiendom som blir bygd på billige eller gratis kommunale tomter eller med offentlige kapitaltilskudd, ikke selges ut med profitt til kommersielle aktører.
4. Stortinget ber regjeringen klargjøre hvordan kommunene i kommuneplanens arealdel for barnehager kan regulere barnehageeiendommenes funksjon til offentlig formål, for å hindre eiendomspekulasjon.
5. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en helhetlig barnehagelov innen utgangen av 2020, som følger opp Stortingets tidligere vedtak og sikrer at all statsstøtte og foreldrebetaling til barnehage kommer barna til gode.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Høyre, Marianne Synnes Emblemsvåg, Kent Gudmundsen, Turid Kristensen og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Nina Sandberg og Torstein Tvedt Solberg, fra Fremskrittspartiet, lederen Roy Steffensen og Hanne Dyveke Søttar, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Marit Knutsdatter Strand, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, viser til representantforslagene. Kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby har uttalt seg om Dokument 8:123 S (2019–2020) i brev av 13. august 2020, og om Dokument 8:31 S (2020–2021) i brev av 23. oktober 2020. Brevene følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen avholdt åpen høring om Dokument 8:123 S (2019–2020) onsdag 30. september 2020.

Det er et mål for komiteen at alle barn gis tilbud om gode og trygge barnehager.

Komiteen støtter at offentlige tjenester finansiert av skattebetalerne, skal gå til viktige velferdsgoder, og at barnehage utgjør en sentral tjeneste i denne forstand.

Komiteen viser til at private barnehager har vært viktige for å sikre den tverrpolitiske målsettingen om full barnehagedekning. Private barnehager utgjør om lag halvparten av landets 275 000 barnehageplasser og vil fortsatt være viktige for å sikre full barnehagedekning.

Komiteen vil fremheve at noe av det viktigste et samfunn kan gjøre, er å bidra til at alle barn får en god start i livet. Barn som skal utforske og veiledes i lek og læring, og som skal vokse og utvikle seg sammen med andre, trenger å ha stabile voksne rundt seg som har kompetanse om barn og forståelse for barns behov. At alle barn blir sett hver dag, og at de får omsorg og oppmuntring, er viktige kriterier for kvalitet i en barnehage. Komiteen anerkjenner derfor behovet for at barnehager har gode og forutsigbare rammevilkår, slik at man kan utvikle høy kvalitet i tilbudet og sikre langsiktige investeringer i kompetanse, bygg og infrastruktur.

Komiteen peker på at sektoren har utviklet seg mye de senere årene og gitt oss noen utfordringer som dagens regelverk ikke tar høyde for. Komiteen registrerer at regjeringen jobber med en ytterligere revidering av barnehageloven, og ser frem til at regjeringen legger frem nye forslag for Stortinget snarlig.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, vil samtidig bemerke at det i arbeidet med en bedre regulert sektor er nødvendig å sørge for at de private barnehagene har en bærekraftig og forutsigbar økonomisk situasjon. Dette tilsier at den enkelte barnehage må ha mulighet til å ha tilstrekkelig overskudd for å sikre stabil og forutsigbar drift, samt muligheter for å gjøre investeringer i barnehagen. Flertallet mener dette er en forutsetning hvis det skal være private aktører i barnehagesektoren som bidrar til et mangfoldig tilbud og en reell valgfrihet for foreldre og barn.

Flertallet mener private barnehager utgjør en viktig del av barnehagetilbudet i Norge. Flertallet viser til brukerundersøkelser og kartlegging som viser at private barnehager gir barn et tilbud av høy kvalitet, gir ansatte gode lønns- og arbeidsvilkår og forvalter sine tilskudd på en god måte til det beste for sine barnehagebarn. Flertallet mener private barnehager også vil være en viktig del av barnehagetilbudet i fremtiden da de i tillegg til kapasitet bidrar med mangfold gjennom ulike pedagogiske tilnærminger, temabarnehager og inkludering av flere fagmiljøer.

Flertallet vil også fremheve at barnehagenes mulighet for å ta utbytte er regulert av den alminnelige selskapslovgivningen og barnehageloven.

Flertallet viser til statsrådets uttalelse om Representantforslag 31 S (2020–2021). Flertallet støtter at barnehagesektoren må gis mulighet for en utvikling som gir rom for ulike eiere og aktører, slik at både små

og store ideelle og kommersielle, samt små og store kommunale barnehager er en del av tilbudet rundt om i landet. På denne måten legges det best til rette for et barnehagetilbud tilpasset ulike familiers ønsker og behov.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, viser til de nylige endringene i barnehage-loven og opprettelsen av et nasjonalt tilsyn som skal sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barn i barnehagen til gode. Dette flertallet registrerer at det nå innføres et nasjonalt tilsyn underlagt Utdanningsdirektoratet, som er under oppbygging og som får i oppgave å føre økonomisk tilsyn med alle private barnehager. Dette flertallet ser frem til den videre implementeringen, som følges opp fra departementet.

Et tredje flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at brukerundersøkelser over lengre tid har gitt oss et tydelig bilde av at foreldre jevnt over er mer tilfreds med tilbudet levert av de private barnehagene. Dette flertallet mener de private barnehagene bidrar til et positivt mangfold i sektoren som skaper økt vilje og evne til innovasjon og kreativitet i hele barnehagesektoren. Ulike satsingsområder, profiler og løsninger har gitt oss en rekke tematiske barnehager, alt fra friluftslivbarnehager til realfagsbarnehager. Det har også fra flere aktører vært en målrettet satsing på pedagogtetthet, kompetanseheving og utvikling av lekeapparater som bedre understøtter læring gjennom lek. Mye tyder på at aktørene i sektoren har inspirert hverandre i dette arbeidet og i sum har dette løftet kvaliteten i alle barnehager i Norge. Barnehageforliket bidro til en stor dugnadsånd hvor private investerte kapital og tid for å nå målsettingen om full barnehagedekning på rekordtid. Selv om denne dugnaden medførte at enkelte kom i posisjon til å tjene gode penger, er dagens rammeverk og finansiering langt fra tilsvarende lukrativ.

Et fjerde flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er stolt over at disse partiene inngikk et barnehageforlik i 2003, og deretter sørget for at dette ble gjennomført fullt ut i løpet av den rød-grønne regjeringssperioden. Dette flertallet vil vise til at det ble etablert tusenvis av nye kommunale og private barnehageplasser gjennom store statlige tilskudd. Å gi alle barn lovfestet rett til barnehageplass og sikre full barnehagedekning må sies å være den største velferds- og utdanningsreformen i nyere tid.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil stille høye kvalitetskrav til alle barnehager, fordi et godt barnehagetilbud er viktig for å

gi barn en god start på livet. Disse medlemmer er opptatt av at barn i barnehage skal få et best mulig tilbud, og mener det er viktig at pengene private barnehager mottar i foreldrebetaling og fra fellesskapets midler, brukes til barns beste. Om lag halvparten av barn i barnehage går i en privat barnehage, og stadig flere av disse går i en kommersielt drevet barnehage. Denne utviklingen understreker behovet for et tydelig regelverk for gevinstuttak fra barnehagedrift, utenlandsk oppkjøp av norske barnehager og ved kjøp og salg av barnehager.

Disse medlemmer viser til at flere av forslagene i representantforslaget er behandlet av Stortinget i inneværende stortingsperiode, og viser til merknadene i disse sakene.

Disse medlemmer vil også peke på at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har fremmet flere forslag i stortingsperioden med formål om å unngå kommersialisering av barnehagesektoren og sikre at foreldrebetaling og offentlige tilskudd kommer barna til gode, samt flere forslag for å sikre kvalitet for barnehagebarna uavhengig av eierform i barnehagen. I behandlingen av representantforslag om profittfri barnehage (jf. Innst. 114 S (2017–2018)), lovforslaget om innføring av bemanningsnorm (jf. Innst. 319 L (2017–2018)) og representantforslag om en mangfoldig barnehagesektor der pengene går til barnas beste (jf. Innst. 51 S (2018–2019)) har Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmet en rekke forslag for å begrense profitten i barnehagedrift, styrke offentlige og ideelle aktører i barnehagesektoren, sikre lønns- og arbeidsvilkår for alle ansatte, foreta en gjennomgang av finansieringssystemet, sikre at kommunene får anledning til å stille samme krav til private som kommunale barnehager, og sørge for en bedre oversikt over pengestrømmene i velferden og et lovmessig skille mellom ideelle og kommersielle barnehager.

Disse medlemmer vil gjenta vårt mål om å hindre at kommersielle selskaper tar ut uakseptable gevinster fra barnehagedrift, og ønsker et strengere regelverk. De siste årene har antallet barnehager i kommersielle barnehagekjeder økt, mens ideelle og små barnehageeiere har blitt satt under press og ofte kjøpt opp. Disse medlemmer vil minne om at en viktig årsak til presset på ideelle og små private barnehager er at regjeringen ikke har vært villig til å finansiere bemanningsnormen i barnehager, og at private barnehager peker på dette som en direkte årsak til at flere barnehager har en utfordrende økonomi.

Bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil påpeke at økte krav til alle barnehager, innføring av rammeplan, innføring av bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm har medført at

driftsmarginene til private barnehager ikke er spesielt høye, slik enkelte hevder. Finansieringen varierer også ute blant de mange kommunene som danner grunnlaget for private barnehagers driftstilskudd. De ordinære private barnehagene hadde i gjennomsnitt et overskudd på 2,5 pst. Samlet utbytte for private, ordinære barnehager i 2018 tilsvarte 0,14 pst. av driftsinntektene. Dette er svært marginalt når man vet at private barnehager i 2018 fikk totalt 21,9 mrd. kroner i tilskudd og 3,9 mrd. kroner i foreldrebetaling, ifølge SSB. Hvert år går om lag én av tre private barnehager med underskudd. Om lag én av tre barnehager har et overskudd på 400 000 kroner eller mer. I sum hadde private barnehager i 2018 et netto overskudd på 888 mill. kroner. Overskuddet i sektoren som helhet utgjorde i 2018 cirka 3,4 pst. av inntektene. Flertallet vil i denne sammenheng peke på konklusjonene i en rapport fra Agenda Kaupang, som tar utgangspunkt i det offentliges utgifter per korrigerert oppholdstime i private og kommunale barnehager, i perioden 2008 til 2018. Analysen viser hva det offentlige måtte ha brukt, mer eller mindre, dersom alle private barnehageplasser ble erstattet med kommunale barnehageplasser. Disse beregningene viser at samfunnet har spart i gjennomsnitt 2,3 mrd. kroner hvert år siden 2008 gjennom å tilby barnehageplasser i privat regi, fremfor i kommunal regi. Samlet besparelse i perioden utgjør dermed 25,7 mrd. kroner målt i 2018-kroner. Flertallet vil påpeke at dette dermed har frigjort midler til viktige satsinger, og slik bidratt til styrket kvalitet og innhold i oppvekstsektoren.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at barnehager er et viktig tilbud til landets barnefamilier og finansieres gjennom store offentlige overføringer. Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig med et lovverk som sikrer at offentlige tilskudd til barnehagedrift skal gå til dette, og ikke til utbytte til private. Disse medlemmer deler forslagsstillernes bekymring for utviklingen i sektoren og målsettingen om å opprettholde et mangfold av barnehager, samt sikre at offentlig finansiering går til barnas beste og ikke skal være gjenstand for økonomisk spekulasjon.

Disse medlemmer har i flere år påpekt at det er store svakheter ved dagens finansieringssystem, der særlig små, enkeltstående private barnehager opplever økonomisk uforutsigbarhet og økonomisk press, og der et økende antall kjøpes opp av kommersielle kjeder.

Disse medlemmer mener det er viktig at barnehagene reelt er en del av lokalsamfunnet, der foreldre og folkevalgte skal kunne kjenne barnehagens ledelse, styre og drift. Disse medlemmer ønsker derfor ikke en utvikling der en stadig større andel av barnehagesektoren eies av kommersielle konsern.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer i barnehageloven, slik at offentlige tilskudd utelukkende kommer barna til gode, og at disse pengene ikke kan tas ut i form av utbytte for private barnehageeiere.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener foreldre, og samfunn for øvrig, må kunne være trygge på at barnehager drives etter hva som er det beste for barna på lang sikt, ikke hva som er lønnsomt for eierne på kort sikt, og vil minne om at Stortinget har vedtatt en barnehagelov som slår fast at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen skal komme barna i barnehagen til gode. Likevel er det hvert år store summer som ikke kommer fram til barna. Bare i 2018 gikk de private barnehagene med 1,2 mrd. kroner i overskudd. 10 pst. – 120 mill. kroner – gikk i utbytte til eierne. Dette beløpet er kun toppen av isfjellet, fordi de store pengene ligger i de skjulte utbyttene.

Kompliserte selskapsstrukturer, skyhøye styrehonorar og handel med tilknyttede selskaper er bare noe av det de gjør for å flytte penger fra fellesskapet til seg selv. Men det er i salg av barnehager og eiendommer de store pengene ligger. Klassekampen har avslørt hvordan brødrene Adolfsen har tjent milliarder på å selge eiendommer de fikk gratis eller til en billig penge av kommunene, til et australsk oppkjøpsfond. Dette medlem mener derfor det er helt nødvendig at det innføres meldeplikt og forkjøpsrett for kommunene ved salg av barnehager.

Det er for dette medlem åpenbart at et australsk oppkjøpsfond har rent kommersielle motiver for å involvere seg i barnehagedrift – milevis fra motivene til både offentlige og ideelle aktører. Det er alvorlig når en viktig del av infrastrukturen i det norske utdanningssystemet eies av utenlandske pensjonsfond og er utenfor demokratisk kontroll.

Offentlighetens innsyn

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, er opptatt av at de offentlige midlene som brukes på private barnehager, skal komme barna til gode, og viser til at regjeringen har satt i gang et arbeid som skal sikre åpenhet rundt de private barnehagenes økonomi og blant annet etablert et eget økonomisk tilsyn i 2020 for å følge dette opp i praksis.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti oppfatter at det i den kommende lovproposisjonen vil være en nærmere vurdering av behovet for nye reguleringer vedrørende regnskaps- og

rapporteringskrav for private barnehager, og imøteser behandlingen av dette. Disse medlemmer viser til behandlingen av ny kommunelov våren 2018, jf. Innst. 369 L (2017–2018) og disse partienes merknader og forslag om behovet for innsyn.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag som uavhengig av kommunal eller ikke-kommunal drift av offentlige oppgaver sikrer åpenhet og innsyn i regnskap, kvalitetsindikatorer, bemanningssituasjon og pengestrømmer, samt at de endringer i sentrale deler av lovverket som er nødvendige for reelt innsyn i offentlig drift, også gjøres gjeldende for private leverandører som kommunen har inngått kontrakter med, slik at kommunesektoren reelt kan kontrollere eventuelt misbruk av offentlige tilskudd.»

Disse medlemmer understreker at det å forvalte fellesskapets penger er et stort ansvar. Disse medlemmer er bekymret for den økende kommersialiseringen av barnehagesektoren, som svekker mangfoldet og kan utfordre tilliten til at fellesskapets penger blir brukt i tråd med formålet. Disse medlemmer viser til at det finnes flere eksempler på at dagens lovverk gjør det vanskelig å drive et effektivt tilsyn overfor de store kjedene som overskrider kommune- og fylkesgrenser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at dette gjør det svært krevende for kommunene å føre et effektivt og helhetlig økonomisk tilsyn. Disse medlemmer mener derfor det er positivt at det nye tilsynet skal sjekke pengestrømmen til de store kjedene. Disse medlemmer er enige i regjeringens vurdering av at det er behov for et spesialisert miljø, og at det kan være fordelaktig å benytte seg av den ekspertisen som allerede finnes i Utdanningsdirektoratet. Disse medlemmer er likevel svært bekymret for at omfanget av tilsynet skal bli for lite med tanke på at selskapsstruktur og økonomiske transaksjoner i mange private barnehager er svært kompliserte. For at et nasjonalt tilsyn skal fungere, er det helt avhengig av tilstrekkelige økonomiske ressurser.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan regjeringen skal sikre tilstrekkelig tilsyn med en stadig mer kommersiell barnehagesektor.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i lovverket som sikrer offentligheten innsyn i

regnskap for virksomheter som mottar offentlige overføringer til barnehagedrift.»

Ideelt eierskap

Komiteen viser til statsrådets svarbrev, hvor det varsles at det i arbeidet med ny barnehagelov vil bli sett nærmere på muligheten for å skille mellom ideelle og kommersielle virksomheter slik som vedtatt i Innst. 114 S (2017–2018). Komiteen vil understreke at uavhengig av eierform er det økonomisk kontroll og regulering av sektoren som er det sentrale i det videre lovarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Granavolden-plattformen om å gi bedre betingelser for de ideelle organisasjonene og for sosiale entreprenører slik at de bedre kan bidra til å løse sosiale utfordringer i samfunnet, og videre til punktet om å sikre ideelle aktører frihet fra statlig overstyring og gode rammebetingelser som ivaretar sektorens egenart. Disse medlemmer imøteser regjeringens videre arbeid med å sikre bedre betingelser for de ideelle organisasjonene, også innenfor barnehagesektoren, slik at det tilrettelegges for gode rammebetingelser og en forutsigbarhet som ivaretar den ideelle sektorens egenart.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet støtter opp under ideell sektor og mener at både små, enkeltstående private barnehager og ikke-kommersielle og ideelle drivere av barnehager er gode og viktige supplement til det offentlige tjenestetilbudet. Disse medlemmer vil understreke behovet for en bedre regulering og forvaltning av barnehagesektoren for å sikre omfang, kvalitet og at offentlige tilskudd kommer barna i barnehagene til gode. Økt kommersialisering og eierkonsentrasjon i sektoren skyldes, etter disse medlemmers oppfatning, i stor grad svakhetene i finansieringssystemet og statlig underfinansiering mer enn at private barnehager har valgt ulike eierformer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til merknader og forslag i Innst. 114 S (2017–2018) samt komiteens tilråding i Innst. 51 S (2018–2019), der Stortinget ba regjeringen om å gjennomgå finansieringssystemet for private og kommunale barnehager med sikte på å ivareta de små og ideelle barnehagene og en mangfoldig barnehagesektor. Disse medlemmer avventer oppfølgingen av denne gjennomgangen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er svært bekymret for at mangfoldet i barnehagesektoren truet. En håndfull store aktører får

stadig mer kontroll over de private barnehagene, ved at de kjøper opp ideelle og enkeltstående AS-barnehager. I perioden 2005–2017 kom det nesten 1 000 nye kommersielle barnehager, mens antallet ideelle ble halvert. Veksten har i all hovedsak skjedd blant de største kjedene. Skal et reelt mangfold i barnehagesektoren sikres, haster det med en utfasing av kommersielt motivert eierskap.

Mangfoldet sikres bedre av de ideelle barnehagene, som ofte er frittstående og skapt nedenfra, enn av stadig mer mektige kommersielle konserner som eies og styres ovenfra.

Nå spises de små ideelle og enkeltstående barnehagene gradvis opp av de store og kommersielle kjedene. Politikken som føres i dag, er med på å fremme denne utviklingen, med økt maktkonsentrasjon og kjedestyrte pedagogisk tilbud som resultat.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for opptrapping av offentlig og ideelt eierskap og drift av barnehager for å sikre at barnehagene drives av offentlige eller ideelle aktører.»

Kommunenes adgang til økonomisk tilsyn

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at Stortinget i juni 2020 vedtok å overføre det økonomiske tilsynet med private barnehager fra kommunene til den nye nasjonale tilsynsorganet. Senterpartiet stemte imot dette.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er uheldig å frata kommunene muligheten til å drive økonomisk tilsyn, og er bekymret for at opprettelse av et nasjonalt tilsyn på bekostning av kommunalt tilsyn vil ha som konsekvens at det vil bli utført mindre tilsyn med de private barnehagene – stikk i strid med intensjonen bak endringen.

Disse medlemmer mener at kommunene, for å kunne ivareta sin funksjon som overordnet barnehagemyndighet på en best mulig måte, bør beholde adgangen til innsyn og dermed mulighet til å føre tilsyn med det kommunale tilskuddet. Dette vil også være i samsvar med den nylig vedtatte bestemmelsen som gir kommunen adgang til å gi uttalelse, jf. ny barnehagelov § 56 femte ledd.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til endring av barnehageloven § 53 første ledd, slik at kommunen fortsatt skal foreta økonomisk tilsyn med de private barnehagene i egen kommune.»

Meldeplikt og forkjøpsrett

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er behov for å styrke kommunen som barnehagemyndighet og muligheten for å styre dimensjoneringen av barnehageplasser i kommunen. Derfor mener disse medlemmer at innføring av meldeplikt for selgere av private barnehager, samt forkjøpsrett for kommunene, vil sikre bedre styring av tilbudet i tråd med lokale behov og prioriteringer. Disse medlemmer viser til at det allerede er kommuner som i forbindelse med salg av tomter til private barnehageeiere har avtalefestet en slik forkjøpsrett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre meldeplikt til og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager og fremme eventuelle forslag om nødvendige lovendringer for å innføre slik rett og plikt.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre, eller fremme nødvendige forslag for å innføre, et krav om at når en barnehage selges, må ny eier søke om tilskudd på nytt.»

Kommunal råderett ved fordeling av plasser

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil peke på at foreldrenes rett til å velge mellom ulike barnehager i en kommune står sentralt, og at en reduksjon i barnekull som gir overkapasitet i barnehagesektoren i én kommune, ikke nødvendigvis medfører reduksjon i kommunale barnehageplasser. Disse medlemmer vil trekke frem at foreldre velger barnehageplass med bakgrunn i hva den enkelte mener er til beste for sitt barn, og at det ved overkapasitet ikke er kommunens oppgave å overprøve dette hvis foreldrene velger det private tilbudet i kommunen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener dagens regelverk er mangelfullt for å regulere fordeling av barnehageplasser i situasjoner med overkapasitet og samtidig sikre forutsigbarhet og drift både i kommunale og private barnehager. Det vil være utfordrende for kommunen dersom de private barnehagene fredes og reduksjon i antall plasser kun skal belastes kommunens drift. Likeledes vil det være utfordrende dersom kommunen favoriserer egen drift ved å fylle opp kommunale barnehager, slik at de private ikke lenger har et nødvendig driftsgrunnlag.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som gir kommunen anledning til å foreta en balansert tildeling av plasser mellom kommunale og private barnehager, slik at hensynet til forutsigbarhet og driftsgrunnlaget for både kommunale og private barnehager i kommunen sikres i tråd med foreldrenes ønsker og hensynet til en desentralisert barnehagestruktur.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er bekymret over kommunenes minskende mulighet til å styre egen barnehagesektor. Derfor mener dette medlem at i kommunene der man f.eks. opplever fallende barnetall, må kommunene ha råderett over hvordan antall plasser skal fordeles mellom kommunale og private barnehager. I januar kom det frem i Klassekampen at kommuner, blant annet Stjørdal, er nødt til å kutte i kommunale barnehageplasser på grunn av overkapasitet på barnehageplasser. Kommunene er ansvarlige for at de som trenger barnehageplass, får dette innen gitte frister. Dette medlem mener derfor at det er naturlig at kommunen også må ha råderett over fordelingen av antall plasser mellom private og kommunale barnehager dersom kommunen opplever reduksjon i barnetall. Dette forholdet må reguleres tydeligere, slik at kommunen slipper å ta hele byrden ved reduksjon av antall plasser.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer av lovverket som sikrer kommunen råderett over fordelingen av antall plasser mellom private og kommunale barnehager dersom kommunen opplever reduksjon i barnetall.»

Ansattes lønns- og arbeidsvilkår

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at ordnede lønns- og arbeidsvilkår sikrer tilgang på kompetent arbeidskraft og stabilitet i personalet. Kvalitet i både barnehage og skole har nær sammenheng med kompetansen til de ansatte. De aller fleste private barnehager tilbyr lønns- og arbeidsvilkår på samme nivå som de kommunale. Disse medlemmer viser til høringsuttalelsen fra Utdanningsforbundet, som lyder:

«Utdanningsforbundet har registrert at en del private eiere tilbyr sine ansatte uakseptabelt dårlige lønns- og arbeidsvilkår. Utdanningsforbundet mener at det må innføres et lovkrav for de private barnehagene, tilsvarende som i friskoleloven, som sikrer at alle ansatte i private barnehager skal ha lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med kommunens barnehager. Endringer i tilskuddet til pensjon må ta hensyn til at det store flertallet av barnehagene i dag har en avtale om hybridpensjonsordning. Eventuelle kutt i tilskuddet til pensjonstilskuddet i dagens i tilskuddsmodell, må kun gjøre hvis

det samtidig gjøres en helhetlig gjennomgang, hvor også øvrige tilskuddselementer sees på.»

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram lovforslag tilsvarende reguleringen i friskoleloven, som sikrer at ansatte i private barnehager skal ha lønns- og arbeidsvilkår som minst er likeverdige med kommunale barnehager.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at mer enn 95 pst. av de ansatte i private barnehager er omfattet av en tariffavtale som er anbefalt av de ansattes organisasjoner. Statistisk sentralbyrå (SSB) oppgir gjennomsnittlig månedslønn til 35 040 kroner i private barnehager og 35 840 kroner i kommunale barnehager (2018-tall). Forskjellen utgjør cirka 2,2 pst. Disse tallene er ikke justert for forskjeller i ansiennitet og andel ansatte i de ulike stillingstypene.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer i barnehageloven, slik at offentlige tilskudd utelukkende kommer barna til gode, og at disse pengene ikke kan tas ut i form av utbytte for private barnehageiere.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag som uavhengig av kommunal eller ikke-kommunal drift av offentlige oppgaver sikrer åpenhet og innsyn i regnskap, kvalitetsindikatorer, bemanningssituasjon og pengestrømmer, samt at de endringer i sentrale deler av lovverket som er nødvendige for reelt innsyn i offentlig drift, også gjøres gjeldende for private leverandører som kommunen har inngått kontrakter med, slik at kommunesektoren reelt kan kontrollere eventuelt misbruk av offentlige tilskudd.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen innføre meldeplikt til og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager og fremme eventuelle forslag om nødvendige lovendringer for å innføre slik rett og plikt.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen legge fram lovforslag tilsvarende reguleringen i friskoleloven, som sikrer at ansatte i private barnehager skal ha lønns- og arbeidsvil-

kår som minst er likeverdige med kommunale barnehager.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen fremme forslag som gir kommunen anledning til å foreta en balansert tildeling av plasser mellom kommunale og private barnehager, slik at hensynet til forutsigbarhet og driftsgrunnlaget for både kommunale og private barnehager i kommunen sikres i tråd med foreldrenes ønsker og hensynet til en desentralisert barnehagestruktur.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan regjeringen skal sikre tilstrekkelig tilsyn med en stadig mer kommersiell barnehagesektor.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i lovverket som sikrer offentligheten innsyn i regnskap for virksomheter som mottar offentlige overføringer til barnehagedrift.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen innføre, eller fremme nødvendige forslag for å innføre, et krav om at når en barnehage selges, må ny eier søke om tilskudd på nytt.

Forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til endring av barnehageloven § 53 første ledd, slik

at kommunen fortsatt skal foreta økonomisk tilsyn med de private barnehagene i egen kommune.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for opptrapping av offentlig og ideelt eierskap og drift av barnehager for å sikre at barnehagene drives av offentlige eller ideelle aktører.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer av lovverket som sikrer kommunen råderett over fordelingen av antall plasser mellom private og kommunale barnehager dersom kommunen opplever reduksjon i barnetall.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslagene og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Dokument 8:123 S (2019–2020) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås, Audun Lysbakken, Arne Nævra, Lars Haltbrekken og Freddy André Øvstegård om profittfri barnehage – vedtas ikke.

II

Dokument 8:31 (2020–2021) – Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om barnehager for barna, ikke eiendomsspekulasjon – vedtas ikke.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 5. november 2020

Roy Steffensen

leder

Kent Gudmundsen

ordfører

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/3346-

13. august 2020

Representantforslag Dokument 8:123 S (2019-2020) om profittfri barnehage

Jeg viser til representantforslag fra Mona Fagerås, Audun Lysbakken, Arne Nævra, Lars Haltbrekken og Freddy André Øvstegård om profittfri barnehage.

Barnehagene er i dag en sentral del av hverdagen for nesten 300 000 barn. Siden barnehageforliket i 2003 har det vært en enorm utbygging av barnehager. Utbyggingen hadde ikke vært mulig uten et samarbeid mellom offentlig og privat sektor. Barnehageforliket resulterte i full barnehagedekning og en bedre hverdag for småbarnsfamilier, samt en bedre mulighet for håndtering av fulltidsjobb for småbarnsforeldre. Vi har også fått et verdifullt mangfold i barnehagesektoren. De private aktørene har, i tillegg til kapasitet, bidratt med mangfold gjennom ulike pedagogiske tilnærminger, temabarnehager og inkludering av flere fagmiljøer. Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene er fornøyde med private barnehager. Samlet sett gir dette foreldre større mulighet til å velge, og det skaper store muligheter for læring og innovasjon.

Samtidig har vi et ansvar for å videreutvikle barnehage tilbudet. Barnehagesektoren er mer eller mindre ferdig utbygget, og vi ser en utvikling hvor vi får større eiere som oppnår høyere markedsandeler og høyere avkastning enn de mer tradisjonelle små eierne. Jeg er derfor opptatt at vi utvikler sektoren på en slik måte at det er rom for ulike eiere og aktører. Jeg ønsker både små og store private eiere, ideelle og kommersielle eiere og små og store kommunale barnehager. På denne måten legger vi best til rette for at kommunene kan tilpasse barnehage tilbudet til familienes ønsker og behov.

Jeg er opptatt av at endringer i regelverket for barnehagesektoren bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag om sektoren. I forbindelse med det pågående lovarbeidet har Kunnskapsdepartementet derfor bestilt en rekke rapporter for å få et bedre bilde av utfordringene. Flere av rapportene viser at regelverket ikke er tilpasset den utviklingen som har vært, for eksempel med fremveksten av større konserner. Dette er også en viktig del av begrunnelsen for hvorfor vi nå innfører et nasjonalt tilsyn med økonomiske forhold for private barnehager. Samtidig innføres det regler som gir innsyn i all nødvendig dokumentasjon for å tilse at reglene er etterlevd.

Det nasjonale økonomitilsynet vil være et spesialisert organ med tilstrekkelige ressurser til å føre et kompetent tilsyn med at midlene blir benyttet i tråd med regelverket. Ansvarer omfatter å føre økonomisk tilsyn med alle private barnehager, både de som inngår i konsern og enkeltstående. Dette samler kompetansen og legger til rette for en effektiv oppgaveløsning. Tilsynet vil bygges opp over tid, med tilstrekkelige ressurser. Det nasjonale økonomitilsynet skal være basert på risikovurderinger, og jeg legger til grunn at det vil utvikles rapporteringsløsninger som tilrettelegger for risikobasert kontroll og tilsyn.

At ansvaret for det økonomiske tilsynet ligger hos Utdanningsdirektoratet gir en tydelig ansvars plassering, men direktoratet vil ha et nært samarbeid med kommunen som lokal barnehagemyndighet om oppgaven. Kommunen vil måtte bidra med viktig kunnskap om lokale forhold og aktører. For ordens skyld presiserer jeg at kommunen fortsatt vil være lokal barnehagemyndighet, og ha ansvaret for å føre øvrig tilsyn med barnehagene. Som i dag, vil kommunen ha rett til innsyn i dokumenter mv. for å ivareta kommunens oppgaver.

Undersøkelser viser også at sektoren opplever deler av regelverket som komplisert og utfordrende å forstå. Dette gjelder særlig bestemmelsene om hvordan tilskudd og foreldrebetaling lovlig kan benyttes. For at regelverket skal bli lettere tilgjengelig, har vi derfor tydeliggjort disse bestemmelsene. Dette innebærer ingen endringer i adgangen til å ta utbytte, sammenlignet med dagens regelverk, som ble innført i 2013. Jeg mener det er nødvendig at private barnehageeiere kan ha et rimelig vederlag for den arbeidsinnsatsen og kapitalinnsatsen som legges inn i driften av barnehagevirksomheten. Samtidig er jeg enig i at barnehageeierne ikke skal ta ut ekstraordinær profitt fra barnehagene. Som etter tidligere regelverk, er det anledning til at barnehageeier under nærmere angitte vilkår kan ha et «rimelig årsresultat», det vil si adgang til å ta ut et rimelig utbytte. Forutsetningen for at eier kan ta utbytte er at personalutgiftene ikke er vesentlig lavere enn i kommunale barnehager, at handel med nærstående har skjedd til markedspris og at kostnadene i barnehagens regnskap kun er knyttet til barnehagedrift.

Som varslet, vil vi jobbe videre med å følge opp øvrige forslag til endringer i barnehageloven som ble sendt på høring våren og høsten 2019. Departementet har i dette arbeidet utredet en rekke forslag, som inkluderer flere av temaene forslagsstillerne omtaler. Dette inkluderer blant annet forslagene om eventuelle endringer i regelverket knyttet til rett til tilskudd, meldeplikt ved organisatoriske endringer, samt nye reguleringer om regnskaps- og rapporteringskrav. I det videre lovarbeidet vil vi samtidig følge opp flere anmodningsvedtak

fra Stortinget. Dette inkluderer blant annet vedtak 460 jf. Dokument 8:18 S (2017-2018), Innst. 114 S (2017-2018) om muligheten til å skille mellom ideelle og kommersielle virksomheter, vedtak 681 jf. Dokument 8:43 S (2016-2017), Innst. 283 S (2016-2017) om barnehagers rett til etablering og utvidelse bør endres for å ivareta mangfoldet av aktører og vedtak 51 jf. Dokument 8:231 S (2017-2018), Innst. 51 S (2018-2019) om å gjennomgå finansieringssystemet for private og kommunale barnehager med sikte på å ivareta de små og ideelle barnehagene og en mangfoldig barnehagesektor.

Med hilsen

Guri Melby

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskaps- og integreringsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/5199-

23. oktober 2020

Representantforslag 8:31 S (2020-2021) om barnehager for barna, ikke eiendomsspekulasjon

Jeg viser til representantforslag fra Bjørnar Moxnes om barnehager for barna, ikke for eiendomsspekulasjon.

Barnehageforliket resulterte i full barnehagedekning. Utbyggingen hadde ikke vært mulig uten et samarbeid mellom offentlig og privat sektor. De private aktørene har, i tillegg til kapasitet, bidratt med mangfold gjennom ulike pedagogiske tilnærminger, temabarnehager og inkludering av flere fagmiljøer. Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene er fornøyde med private barnehager. Samlet sett gir dette foreldre større mulighet til å velge, og det skaper store muligheter for læring og innovasjon.

Samtidig har vi et ansvar for å videreutvikle barnehage tilbudet. Barnehagesektoren er mer eller mindre ferdig utbygget, og vi ser en utvikling hvor vi får større eiere som oppnår høyere markedsandeler og høyere avkastning enn de mer tradisjonelle små eierne. Jeg er derfor opptatt at vi utvikler sektoren på en slik måte at det er rom for ulike eiere og aktører. Jeg ønsker både små og store private eiere, ideelle og kommersielle eiere og små og store kommunale barnehager. På denne måten legger vi best til rette for at kommunene kan tilpasse barnehage tilbudet til familienes ønsker og behov.

Barnehagesektoren har gått gjennom store endringer de siste ti årene. Fra å være en sektor under utbygging, er den i dag tilnærmet fullt utbygget i store deler av landet. Fra i stor grad å bestå av enkeltstående barnehager som kommunene ga tilskudd til og førte tilsyn med, har sektoren i dag flere store kjeder med en rekke barnehager i flere kommuner. Disse barnehagekjedene har ulik organisering og til dels kompliserte strukturer. Utviklingen i

sektoren har dermed gitt oss noen utfordringer som dagens regelverk ikke tar høyde for. Dette er utfordringer regjeringen tar på alvor. Sakene om salg av barnehager, som representanten viser til, synliggjør et annet utviklingstrekk i sektoren. For private aktører er det naturlig å restrukturere og organisere virksomheten sin i tråd med det aktørene anser som formålstjenlig. Dagens regelverk inneholder ikke reguleringer av salg, som i seg selv er en svært inngripende regulering overfor private aktører. Jeg følger nøye med på den utviklingen som finner sted. Dette er blant annet for å vurdere om det er forhold som gir departementet grunnlag for å se nærmere på denne typen omstruktureringer.

Regjeringen har også gjort en del andre innstramminger i regelverket. Vi har innført en nasjonal bemanningsnorm og skjerpet pedagognormen. Disse endringene vil gi høyere kvalitet både i kommunale og private barnehager. Det vil også sikre at offentlige midler i større grad kommer barna til gode.

Før sommeren vedtok Stortinget regjeringens forslag om et nytt nasjonalt økonomisk tilsyn for private barnehager. Dette er en kompleks og tidkrevende oppgave som i dag krever mye ressurser av en kommune. Det nasjonale tilsynet vil ha både ressurser og kompetanse til å føre økonomisk tilsyn med de private barnehagene. Det nasjonale tilsynet vil ha bedre forutsetninger enn kommunene til å se nærmere på de private barnehagene som inngår i konserner og som har krevende organisasjonsformer. Jeg mener det vil føre til et bedre og mer effektivt økonomisk tilsyn med de private aktørene. Undersøkelser viser også at sektoren opplever deler av regelverket som komplisert og utfordrende å forstå. I juni vedtok Stortinget regjeringens forslag om å tydeliggjøre regelverket om hvordan tilskudd og foreldrebetaling kan benyttes av barnehagene. Dette er en viktig presisering av dagens krav, som vi mener rammer inn bruken av midlene på en god måte.

I statsbudsjettet for 2021 foreslår regjeringen å sette ned pensjonspåslaget i driftstilskuddet fra 13 pst. til 11 pst. Vi har hatt en helhetlig gjennomgang av finansieringssystemet som viste at det er behov for endringen. 94 prosent av private barnehager får mer i tilskudd til pensjon enn det de faktisk bruker på pensjon til sine ansatte. Justeringen i pensjonstilskuddet påvirker ikke pensjonen til de ansatte i de private barnehagene. Det skal sikre at tilskuddet går til å dekke barnehagenes faktiske pensjonsutgifter, og ikke til å dekke andre kostnader eller til å øke overskuddet. For å gi barnehager med mindre økonomisk handlingsrom noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet, foreslår regjeringen å opprette en overgangsordning for enkeltstående barnehager.

Samtidig som vi sikrer at midlene blir brukt på barna i barnehagen, er regjeringen opptatt av å sørge for at de private barnehagene har en bærekraftig økonomi. Dette tilsier at de også må ha mulighet til å ha tilstrekkelig overskudd til å sikre stabil og forutsigbar drift og mulighet til å gjøre nødvendige investeringer i barnehagen. Dette er en forutsetning for at vi fortsatt skal kunne ha private aktører i barnehagesektoren, som et bidrag til en mangfoldig sektor med en reell valgfrihet for foreldre og barn. Samtidig er jeg enig i at barnehageeierne ikke skal ta ut ekstraordinær profitt fra barnehagene.

Jeg er opptatt av at vi skal se eventuelle endringer i sammenheng, og lage et regelverk som fungerer godt som helhet og som står seg over tid. Endringer i rammevilkårene for de private barnehagene vil kunne få stor betydning for aktørene selv, men også for foreldre, barn og ansatte. Dette er også bakgrunnen for at vi jobber videre med flere av forslagene vi sendte på høring i 2019. Her berøres også problemstillinger forslagsstilleren omtaler. Dette er forslag som skal sikre mer innsyn og bedre kontroll med midlene i de private barnehagene, herunder regnskapskrav, krav til dokumentasjon og krav om at hver barnehage skal være eget rettssubjekt, i tillegg til informasjon om salg og omstruktureringer av virksomheten.

Som en del av det videre lovarbeidet vil jeg se hen til Velferdstjenesteutvalgets utredning som skal leveres ved utgangen av 2020. Velferdstjenesteutvalget er et ekspertutvalg som skal gå gjennom og kartlegge pengestrømmene i offentlig finansierte velferdstjenester som drives av private aktører. Utvalget skal se på i hvilken grad penger som bevilges til disse aktørene går til formålet. I den grad dette ikke er tilfelle, skal utvalget forslå tiltak som kan bedre situasjonen. Jeg ser ikke bort fra at denne utredningen kan være av stor interesse for det videre lovarbeidet for reguleringen av private barnehager.

I det videre lovarbeidet vil jeg samtidig følge opp flere anmodningsvedtak fra Stortinget. Dette inkluderer blant annet vedtak 460 jf. Dokument 8:18 S (2017-2018), Innst. 114 S (2017-2018) om muligheten til å skille mellom ideelle og kommersielle virksomheter, vedtak 681 jf. Dokument 8:43 S (2016-2017), Innst. 283 S (2016-2017) om barnehagers rett til etablering og utvidelse bør endres for å ivareta mangfoldet av aktører og vedtak 51 jf. Dokument 8:231 S (2017-2018), Innst. 51 S (2018-2019) om å gjennomgå finansieringssystemet for private og kommunale barnehager med sikte på å ivareta de små og ideelle barnehagene og en mangfoldig barnehagesektor.

Som allerede varslet, vil jeg vil komme tilbake til Stortinget når vi har utredet forslagene ferdig.

Med hilsen

Guri Melby

